



ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE
Univerzitná knižnica
UNIZA

Výročná správa o činnosti za rok 2025

10 Univerzitná knižnica

10.1 Všeobecné informácie

Univerzitná knižnica Žilinskej univerzity v Žiline (UK) je ústredným, koordinačným a poradenským pracoviskom Žilinskej univerzity. Hlavnou úlohou UK je poskytovať knižničné služby, spravovať univerzitný knižnično-informačný systém, získavať, odborne spracúvať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať domáce a zahraničné, vedecké a odborné informačné dokumenty bez ohľadu na ich formu, spravovať a rozširovať národné a lokálne registre evidencie publikačnej činnosti podľa platnej vyhlášky.

UK v rámci svojej činnosti poskytuje služby:

- akvizičné,
- výpožičné,
- bibliograficko-informačné,
- rešeršné,
- konzultačné a vzdelávacie,
- evidenciu publikačnej činnosti a ohlasov,
- rezervácie tichých boxov,
- hand lab pre podporu kreativity a technickej činnosti,
- reprografické služby a 3D tlač,
- konzultačnú a administrátorskú podporu antiplagiátorského systému pre študentské práce Odevzdej.cz

Činnosť knižnice zabezpečuje 19 zamestnancov v dvoch oddeleniach:

- oddelenie tvorby fondov a informačných zdrojov,
- oddelenie služieb a používateľskej podpory.

10.1.1 Adresa

Žilinská univerzita v Žiline
Univerzitná knižnica
Ul. vysokoškolákov 24
011 84 Žilina

10.1.2 Riaditeľ

Mgr. Maroš Konečný
tel.: 0905 807 849, 041-513 14 50
e-mail: maros.konecny@uniza.sk

10.1.3 Najdôležitejšie udalosti v roku 2025

- Implementácia nového informačného systému pre zber a archiváciu podkladov žiadostí publikačnej činnosti a ohlasov
- Digitalizácia knižničných procesov
- Prvý rok ostrej prevádzky nového knižnično-informačného systému Tritius
- Postupné zavádzanie RFID technológie určenej na ochranu fondu a automatizáciu procesov
- Podpora povedomia o duševnom zdraví pomocou špecializovaného knižničného fondu, prednášok a ďalších aktivít
- Nadviazanie kľúčových spoluprác s inštitúciami, ako napríklad Slovenská národná knižnica, Krajská knižnica v Žiline, Krajské kultúrne stredisko
- Poskytovanie workshopov, kurzov a školení zameraných na AI, knihovnícku prax a vyhľadávanie informácií
- Poskytovanie študentskej praxe a vzdelávania pre knižničné odbory UNIZA, Univerzity Komenského a stredné školy

Čerpanie finančných prostriedkov v roku 2025

- Dotácie zo štátneho rozpočtu pridelené na základe rozhodnutia akademického senátu vo výške 471 598 € (nákup literatúry, databáz, elektronických zdrojov, knižničný systém Tritius, REPČO, prevádzka knižnice, mzdové náklady)
- Prijmy z platených služieb 12 696,34 €
- Grant Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku 30 400 € na činnosť Europe Direct (EDIC)

10.2 Základné odborné činnosti knižnice

10.2.1 Oddelenie tvorby fondov a informačných zdrojov

Oddelenie tvorby fondov a informačných zdrojov (OTFaZ) zabezpečuje centrálnu akvizíciu, evidenciu a spracovanie knižničných dokumentov UK vrátane čiastkových knižníc (ČK) na katedrách a jednotlivých pracoviskách. Ďalej sa zaoberá činnosťami spojenými s evidenciou publikačnej činnosti, umeleckej činnosti a ohlasov, evidenciou záverečných prác.

Budovanie fondov

V roku 2025 bolo na nákup knižničných dokumentov do fondu UK vrátane čiastkových knižníc vynaložených spolu 46 796,04 €. V roku 2025 sa už plne pracovalo v novom knižnično-informačnom systéme Tritius (KIS Tritius).

Štruktúra čerpania finančných prostriedkov na nákup knižničných dokumentov podľa ich druhu je uvedená v tabuľke č. 1.

Tab. č. 1

Štruktúra čerpania finančných prostriedkov na nákup knižničných dokumentov

Kategória	ČK v €	UK v €	Spolu
Knihy, e-knihy, skriptá, brožúry	5 631,22	14 022,23	19 653,45
Normy	2 182,55	49,21	2 231,76
Elektronické databázy	861,75	10 250,25	11 112
Periodiká	6 859,64	6 939,19	13 798,83
Spolu	15 535,16	31 260,88	46 796,04

Prírastok za rok 2025 je 1 328 knižničných dokumentov. V KIS Tritius sa zmenil spôsob prírastkovania a pre všetky druhy dokumentov (okrem periodík) je už len 1 typ prírastku. V roku 2025 tak bolo zaprírastkovaných 1 328 knižničných dokumentov v rozpätí prírastkových čísel 1000046-1001373. Všetky typy dokumentov (okrem periodík) budú v nasledujúcich rokoch pokračovať v tejto rade prírastkových čísel.

V roku 2025 získala knižnica 43 titulov nových elektronických kníh, z toho UK 41 a ČK 2. UK sprístupňuje ako dlhodobú výpožičku 41 kníh Centru vedecko-technických informácií SR. V roku 2025 pribudlo do fondu 23 ks spoločenských hier a 22 ks PC príslušenstva. Počet knižničných jednotiek podľa typu prírastku pre ČK a UK v roku 2025 je uvedený v tabuľke č. 2.

Tab. č. 2

Počet knižničných jednotiek podľa typu prírastku			
Druh dokumentu	ČK	UK	Spolu
Knihy, skriptá a e-knihy	419	763	1 182
Hry a PC príslušenstvo	0	45	45
Normy	66	4	70
El. a audiovizuálne dokumenty	6	25	31
Spolu	491	837	1 328

Počet knižničných jednotiek podľa spôsobu nadobudnutia pre ČK a UK v roku 2025 je uvedený v tabuľke č. 3.

Tab. č. 3

Počet knižničných jednotiek podľa spôsobu nadobudnutia			
Spôsob nadobudnutia	ČK	UK	Spolu

Kúpa	202	482	684
Dar	278	327	605
Výmena	0	7	7
Iné	11	21	32
Spolu	491	837	1 328

Periodiká

V roku 2025 UK vrátane čiastkových knižníc odoberala 153 titulov/219 exemplárov periodík v tlačenej forme a 36 titulov periodík v elektronickej forme (online), z toho UK 25 titulov/25 exemplárov a ČK 28 titulov/54 exemplárov. Podrobnejší prehľad titulov a exemplárov, tlačených a online, slovenských a zahraničných, pre UK a ČK je uvedený v tabuľke č. 4.

Tab. č. 4

Podrobnejší prehľad titulov a exemplárov, tlačených a online, slovenských a zahraničných, pre UK a ČK							
Periodiká	Tlačené	Online	Spolu	Periodiká	Tlačené	Online	Spolu
Počet titulov	153	15	168	Počet exemplárov	219	35	254
UK	125	9	134	UK	125	9	134
ČK	61	14	75	ČK	94	26	120
Z toho slovenské	95	8	103	Z toho slovenské	142	22	164
UK	79	5	84	UK	79	5	84
ČK	38	8	46	ČK	63	17	80
Z toho zahraničné	58	7	65	Z toho zahraničné	77	13	90
UK	46	4	50	UK	46	4	50
ČK	23	6	29	ČK	31	9	40

Z 36 titulov online periodík je 15 titulov len v online verzii a 21 titulov zároveň v tlačenej aj online verzii.

Spôsob nadobudnutia periodík v roku 2025:

- kúpou – 136 titulov (81 %),
- darom – 27 titulov (16 %),
- výmenou – 5 titulov (3 %).

Evidovaných bolo 5 007 prírastkov periodík. Z uvedeného prírastku bolo pre UK evidovaných 3 011 čísel periodík, k nim bol tlačený aj čiarový kód. Z fondu periodík bolo z dôvodu obsahového zastarania v roku 2025 vyradených 87 prírastkov periodík.

Súčasťou fondu UK sú normy. UK zabezpečuje prístup k databáze slovenských technických noriem STN online. Podľa Vestníka ÚNMS SR sa priebežne sleduje platnosť STN vo fonde a označuje v KIS Tritius zrušené normy. V roku 2025 neboli vyradené neplatné normy z knižničného fondu.

Neoddeliteľnou súčasťou budovania fondu je aj priebežné vyradovanie morálne zastaraných, fyzicky poškodených či stratených knižničných dokumentov z fondu UK vrátane čiastkových knižníc.

Úbytok v roku 2025 je 578 knižničných dokumentov (okrem periodík). UK v roku 2025 vyradovovala najmä obsahovo zastarané knižničné dokumenty, úbytkové čísla 80620-81197. Štruktúra úbytkov za rok 2025 je uvedená v tabuľke č. 5.

Tab. č. 5

Štruktúra úbytkov za rok 2025			
Druh dokumentu	ČK	UK	Spolu
Knihy, skriptá a e-knihy	561	11	572
Normy	0	0	0
Elektronické a audioviz. dokumenty	6	0	6
Spolu	567	11	578

Stav fondu UK vrátane čiastkových knižníc k 31. 12. 2025 (podľa Výkazu o školskej a akademickej knižnici škôl MŠVVaŠ SR 10 – 01) je uvedený v tabuľke č. 6.

Tab. č. 6

Stav fondu UK vrátane čiastkových knižníc	
Druh dokumentu	Počet knižničných jednotiek
Knižničné jednotky spolu	212 291
v tom knihy a viazané periodiká	171 057
audiovizuálne a elektronické dokumenty	4 037
záverečné a kvalifikačné práce	2 694
normy	34 399
hry a PC príslušenstvo	104
digitálne knihy z el. a audioviz. dokumentov	394
Počet titulov dochádzajúcich periodík	168
z toho zahraničné periodiká	65
Ročný prírastok knižničných jednotiek	1 328
v tom získané kúpou	684
darom	605
výmenou	7
inak	32
audiovizuálne a e-dokumenty	31
Úbytky knižničných jednotiek	578
Knižničné jednotky sprac. automatizovane	182 231
Knižničné jednotky vo voľnom výbere (študovne UK)	16 907

V nasledujúcej tabuľke č. 7 je uvedený prírastok knižničných dokumentov za rok 2025 a jeho percentuálne rozdelenie medzi ČK a UK.

Tab. č. 7

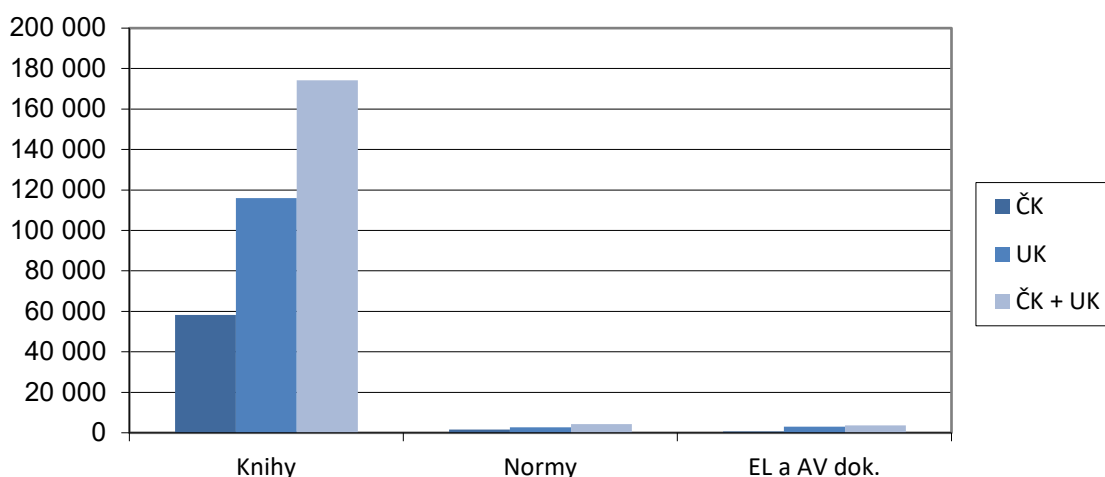
Prírastok knižničných dokumentov za rok 2025		
ČK	UK	Spolu
491	837	1 328
37 %	63 %	100 %

V tabuľke č. 8 je uvedený prehľad počtu knižničných dokumentov spracovávaných automatizovane pre ČK a UK (stav k 31. 12. 2025) a percentuálne rozdelenie fondu ČK a UK.

Tab. č. 8

Počet knižničných dokumentov spracovávaných automatizovane			
Druh dokumentu	ČK	UK	Spolu
Knihy, e-knihy, viazané periodiká, hry a PC príslušenstvo, záv. práce	58 187	116 062	174 249
Normy	1 573	2 766	4 339
Elektronické a audiovizuálne dokumenty	672	2 971	3 643
Spolu	60 432	121 799	182 231
Spolu v %	33,16 %	66,84 %	100 %

V grafe č. 1 je zobrazený prehľad počtu knižničných dokumentov spracovávaných automatizovane pre ČK a UK podľa typu dokumentu.



Graf č. 1 Automatizovane spracovávané dokumenty

Pokračovalo sa v metodologickej činnosti najmä smerom k čiastkovým knižniciam. V čiastkových knižniciach došlo k zaškoleniu k práci s novým KIS Tritius. Každý pracovník dostal pridelený link a prihlasovacie údaje do svojho konta v KIS Tritius. Počas roka 2025 boli zaškolovalí pracovníci čiastkových knižníc podľa potreby.

Priebežne bola aktualizovaná databáza čiastkových knižníc (zmena zodpovedného pracovníka ČK, zmena názvu). V roku 2025 zrušila svoju činnosť ČK DPRIR, DPED a FPED. Niektoré knihy boli preradené do UK a ostatné boli vyradené. Zároveň vznikla nová čiastková knižnica MOTIO pri Centre

pre popularizáciu vedy. V databáze je v súčasnosti 124 záznamov čiastkových knižníc. Niektoré katedry a útvary majú viac lokačných značiek ČK. ČK aktívnych na fakultách, katedrách, ústavoch a pracoviskách UNIZA je 102.

Elektronické služby a rešeršná činnosť

- UK zabezpečovala prístup do elektronických informačných zdrojov, vlastných aj externých.
- UK zakúpila prístup do platformy Statista pre celú UNIZA.
- UK sprístupňuje e-booky od viacerých vydavateľstiev, e-časopisy, normy, e-skriptá, e-databázy.
- V roku 2025 zamestnanci knižnice vypracovali 232 rešerší (z toho 227 platených).
- Zamestnanci oddelenia zaevidovali 6 568 elektronických referenčných služieb (bez e-formulárov).
- Počet prístupov do databázy slovenských technických noriem STN online v roku 2025: 196.

Počet vyhľadávaní a prístupov do EIZ

Počet vyhľadávaní: 259 501

Počet zobrazených plnotextových dokumentov: 274 520

Elektronické informačné zdroje

Tab. č. 9

Štatistika využívania e-databáz		
Databáza	Vyhľadávania	Stiahnutia
Knovel	410	2 887
IEEE xplore	5 405	59 051
Web of Science	143 384	
Statista	7 469	668
ProQuest (bez ebookov)	1 961	3 530
Science Direct	10 039	86 980
Scopus	85 213	
SpringerLink	2 737	115 779
STN normy		196
Summon	2 883	
E-booky (zaprírástkované)		1 086
E-skriptá		4 343
Spolu	259 501	274 520

E-skriptá

UK sprístupňuje cez svoju webovú stránku aj zdigitalizované e-skriptá. V roku 2025 bolo sprístupňovaných celkom 34 titulov, ktoré boli zobrazené 4 343-krát.

Registrácia publikačnej činnosti a ohlasov zamestnancov UNIZA

V roku 2025 bolo pridaných 3 639 záznamov do databázy CREPČ2, z toho 1 652 záznamov s rokom vykazovania 2025. Do CREPČ 2 sa zaevidovalo 7 971 ohlasov.

Prehľad evidencie publikačnej činnosti:

- 1 652 záznamov s rokom vykazovania 2025, z toho:
 - 1 337 zaevidovaných cez webový formulár

Prehľad evidencie ohlasov:

- do CREPČ 2 sa zaevidovalo 7971 ohlasov, z toho:
 - cez webový formulár 3 731 záznamov

Databáza PČ REPČO obsahuje 631 293 záznamov, z toho záznamov PČ na UNIZA 58 321.

Na požiadanie bolo vygenerovaných 22 výstupov publikačnej činnosti pre autorov a pracovníkov UNIZA. Pre účely rozpočtu, hodnotenia, do výročnej správy a pod. boli vypracované tabuľkové výstupy celkovo 13-krát.

Pridelovanie Digital Object Identifier (DOI)

UK ponúka centralizované registrovanie identifikátorov DOI. Služba zjednodušuje a unifikuje pridelovanie DOI pre publikácie vydané UNIZA. Službu pridelovania DOI môžu využiť všetky redakcie univerzitných časopisov prostredníctvom registrácie časopisu na webovej stránke UK.

Pridelovanie DOI je určené pre digitálne objekty vydané na UNIZA s jednotným prefixom pre celú univerzitu. DOI sú registrované cez službu Crossref koordinátorom zo strany UK, prípadne cez redakčný systém Actavia. DOI sa v rámci tejto služby prideluje pre jednotlivé čísla odborných a vedeckých časopisov, pre jednotlivé články alebo pre kombináciu, kedy sa prideluje unikátny DOI pre celé číslo časopisu, ale aj pre články v danom čísle. DOI je taktiež možné prideliť iným druhom dokumentov, ako sú zborníky, príspevky zborníkov, monografie, abstrakty a pod.

Po úspešných predchádzajúcich rokoch sa aj tento rok pokračovalo s registráciou DOI pre aktuálne čísla časopisov, zborníkov a vysokoškolských učebníc uvedených v tabuľke č.10.

Tab. č. 10

Štatistika pridelených DOI Univerzitnou knižnicou UNIZA a systémom Actavia

Názov	Typ dokumentu	Pracovisko	Spôsob pridelenia	Počet pridelených DOI
Komunikácie	Vedecký časopis	UNIZA	Actavia	44
Transport and Communications	Vedecký časopis	FPEDAS	Actavia	10
Pošta, Telekomunikácie a Elektronický obchod	Vedecký časopis	FPEDAS	Actavia	17
AEROjournal	Vedecký časopis	FPEDAS	UK UNIZA	5
Krízový manažment	Vedecký časopis	FBI	UK UNIZA	32
Technológ	Vedecký časopis	SjF	UK UNIZA	46
Práce a štúdie	Zborník	FPEDAS	UK UNIZA	64
Vysokoškolské učebnice			UK UNIZA	2
Spolu				220

Redakčný systém Actavia

UK aj v roku 2025 plnila úlohu koordinátora a správcu centrálného modulu Actavie.

Redakcie časopisov Komunikácie, Transport and Communications a Pošta, Telekomunikácie a Elektronický obchod aj tento rok pokračovali vo využívaní tohto systému. UK má prístup do modulu centrálnej správy, čím zabezpečuje okamžitý prístup k štatistikám DOI pridelených cez Actaviu. Cieľom tohto systému je centralizovať a uľahčiť prácu redakciám.

Antiplagiátorská kontrola - Služba Similarity Check

Zamestnanci a redakcie univerzitných časopisov, ktorým UK prideluje DOI, majú možnosť využiť službu overenia originality prác. UK na to využíva službu Similarity Check, ktorá funguje pod platformou iThenticate. Tá predstavuje celosvetovo najväčší software na detekciu a kontrolu plagiátorstva v odbornom publikovaní. Služba Similarity Check umožňuje overovanie len tých dokumentov, ktoré už boli publikované a majú pridelené DOI 10.26552 (univerzitné DOI) cez CrossRef alebo tie, ktoré redakcia plánuje publikovať.

V roku 2025 bolo overených 363 dokumentov s priemernou percentuálnou zhodou 22 %, ktorá je zhodná s rokom 2024, pričom počet overených dokumentov vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 109 %.

Antiplagiátorská kontrola – Odevzdej.cz

V roku 2025 sa pokračovalo vo využívaní systému na určovanie podobnosti dokumentov, tzv. potenciálnych plagiátov, pre účely overovania originality študentských zadaní a semestrálnych prác - Odevzdej.cz. Implementácia takéhoto systému výrazne zvyšuje účinnosť v prevencii neoprávneného kopírovania v akademickom prostredí a zefektívňuje proces hodnotenia akademických textov. Za rok 2025 bolo skontrolovaných celkovo 3 555 dokumentov.

Publi.cz

UK pokračovala v koordinovaní webovej knižnice Publi.cz na UNIZA. Ide o cloudovú platformu, ktorá funguje ako knižnica v digitálnom priestore. Pre študentov predstavuje ďalší zdroj elektronických informácií a autorom poskytuje možnosť zverejniť svoju publikáciu online a zvýšiť jej dosah v medzinárodnom priestore. V roku 2025 bola platforma uniza.publi.cz zobrazená 2 069-krát.

10.2.2 Oddelenie služieb a používateľskej podpory

Oddelenie služieb a používateľskej podpory (OSaPP) je oddelenie, ktoré navštívi čitateľ v knižnici ako prvé. V požičovni, ktorá je súčasťou oddelenia, dostane návštevník prvotné informácie o poskytovaných službách knižnice. Tu prebieha registrácia čitateľa, samotný výpožičný proces získavania objednaných publikácií na absenčné požičiavanie, okrem toho poskytovanie reprografických služieb. V študovniach sú k dispozícii publikácie, časopisy a iné informačné zdroje pripravené na prezenčné výpožičky. Ponuka, kvalita a dostupnosť služieb oddelenia sú rozhodujúce faktory pre dosiahnutie spokojnosti používateľov. Úlohou oddelenia je prijímať návrhy a podnety od návštevníkov, zdokonaľovať a rozširovať ponúkané služby, skvalitňovať prostredie. Používateľ knižnice je vtedy spokojný, keď ju opakovane navštevuje, vždy nájde niečo nové, pútavé a zaujímavé. A práve to je dôvod, prečo je našou snahou a cieľom hľadať, vytvárať, rozširovať a ponúkať také služby, ktoré zaujmú a priťahujú používateľov knižnice na opätovnú návštevu.

OSaPP tvoria: požičovňa, Copycentrum, Technická študovňa, Všeobecná študovňa, tiché boxy: Kooltiky – M, L, XL, Mozgovňa a Creo Lab.

Používatelia

V roku 2025 mala UK zaregistrovaných 4 092 čitateľov v kategóriách: študenti – 3 829, zamestnanci – 78, verejnosť – 59, ZŤP – 10, MVS – 53, služobní čitatelia – 63.

Celkový počet návštev knižnice v roku 2025 bol: 32 252

Z toho:

- Počet návštev v požičovni: 13 733
- Počet návštev v študovni: 7 711
- Návštevy Copycentra: 8 705
- Návštevníci zón + Creo Lab: 2 103

V roku 2025 návštevnosť knižnice a využívanie služieb vzrástli o viac ako 30 % v porovnaní s rokom 2024. Najmä Kooltiky a Mozgovňa boli pravidelne rezervované a navštevované študentami. Tie boli využívané najmä pri príprave študentov na semináre a cvičenia.

Výpožičky

V uplynulom roku sa zapožičalo 13 769 knižničných dokumentov. Počet dokumentov, ktoré boli požičané mimo knižnice bol 7 951 - výpožičky absenčné (realizované v požičovni + prolongácie). Medzi najpožičiavanejšie tituly boli v uplynulom roku: Konštruovanie, Finančný manažment podniku II., Letecká navigácia.

Tab. č. 11

Štruktúra požičaných knižničných dokumentov	
Celkový počet požičaných knižničných dokumentov	13 769
Knihy, pomoc. prírastok v študovni, periodiká záverečné a kvalifikačné práce, hry a príslušenstvo	5 818
Absenčné výpožičky – požičovňa	6 209
Prolongácia	1 742

Bibliobox

V roku 2025 využilo bibliobox na vrátenie knižničných dokumentov 100 registrovaných čitateľov UK. Počet vrátených titulov bol 215. Tento spôsob vrátenia kníh do knižnice má svojich stálych priaznivcov, treba však poznamenať, že aj noví čitatelia - študenti, vítajú takúto formu vrátenia výpožičiek. Bibliobox bol najčastejšie využívaný v mesiacoch apríl a jún.

Medziknižničná výpožičná služba a Medzinárodná medziknižničná výpožičná služba (MVS a MMVS)

V roku 2025 bolo vybavených 153 objednávok MVS a MMVS, z toho 53 boli objednávky čitateľov našej knižnice, ktoré boli zaslané iným knižniciam, 100 boli kladne vybavené objednávky iných knižníc, ktoré využili MVS pre požičanie dokumentov z nášho knižničného fondu. Okrem MVS boli na základe dopytu používateľov UK vybavené aj objednávky MMVS v počte 19. Najväčší dopyt po službe MVS zo strany čitateľov UK bol zaznamenaný v mesiacoch október a november. Najviac objednávok z iných knižníc bolo prijatých v mesiacoch január, marec, máj a október.

Tab. č. 12

Medziknižničná a Medzinárodná medziknižničná služba	
Počet registrovaných objednávok	153
z toho:	
MVS iným knižniciam	100
MVS z iných knižníc	53

Vybrané ukazovatele na oddelení služieb a používateľskej podpory počas jednotlivých mesiacov v roku 2025

V tabuľke č. 13 sú uvedené vybrané ukazovatele knižnice v jednotlivých mesiacoch počas roka. Tabuľka dáva prehľadný obraz využívania služieb knižnice – výpožičky a návštevnosť v roku 2025.

Tab. č. 13

2025	Výpožičky	Návštevnosť požičovne	Návštevnosť študovni	Návštevy knižnice
Január	1 118	1 158	589	1 747
Február	1 762	1 555	670	2 225
Marec	1 386	1 812	1 005	2 817
Apríl	1 180	1 699	797	2 496
Máj	702	2 716	774	3 490
Jún	712	1 119	441	1 560
Júl	673	3 162	242	3 404
August	514	1 246	196	1 442
September	1 416	1 771	744	2 515
Október	1 745	2 494	1 838	4 332
November	1 431	1 964	1 428	3 392
December	1 130	1 742	1 090	2 832
Spolu	13 769	22 438	9 814	32 252

Copycentrum

3D tlač si aj v roku 2025 zachovala svojich priaznivcov medzi používateľmi služieb knižnice a počet zadávateľov bol 52. Študenti ju využívali prevažne pri príprave svojich projektov a zadaní pri štúdiu, ale našli sa aj záujemcovia o 3D modely pre osobné záujmy. O kreditný systém CREOplus bol záujem medzi používateľmi knižnice a kúpilo si ho 41 čitateľov.

Zhotovenie hrebeňovej väzby v uplynulom roku využilo 111 návštevníkov knižnice. Počet používateľov, ktorí využili službu laminovania bol 18, zhotovenie odznakov (špeciálna tlač) využili 2 študenti.

Vyhotovenie rešerší požiadalo v roku 2025 232 čitateľov. Deväť z nich využilo službu vypracovania expresnej rešerše.

V porovnaní s rokom 2024 návštevnosť Copycentra vzrástla o 857 používateľov. Elektronicky si reprografické služby objednalo 4 146 zadávateľov.

Tab. č. 14

Finančné ukazovatele platených služieb Copycentra	
Reprografia - Copycentrum	Suma v €
Kópie	2 354,00
Skenovanie	8,00
Laminovanie	21,50
Hrebeňová väzba	132,00
Špeciálna tlač	32,50
CREO plus	210,00
Farba foto	2,40
3D tlač	124,45
Rešerše zaplatené	418,00
Rešerše expresný poplatok	18,00
E-copy	2 619,30
Spolu suma v €	5 940,15

V roku 2025 boli plne využívané služby obidvoch študovní. Počet návštevníkov narástol o 37 % v porovnaní s rokom 2024. Študenti často a s obľubou využili možnosť relaxu pri spoločenských hrách či zaujímavom a dobrom časopise. Kooltiky boli pre študentov obľúbenou a často využívanou zónou pre štúdium či spoločné debaty. V roku 2025 bol počet návštevníkov v týchto priestoroch 1 462, kým v roku 2024 navštívilo Kooltiky 1 434 používateľov.

V oblasti rozvoja a používateľskej podpory je hlavným cieľom vyhľadávanie podnetov a na ich základe realizácia – nové služby a produkty pre používateľov a návštevníkov knižnice. Okrem toho príprava aktivít, ktoré sú pre čitateľov prínosné a zaujímavé. Komunikácia a realizácia požiadaviek je v podstate okamžitá, elektronická komunikácia s čitateľom je samozrejmosťou. Vďaka možnostiam nových technológií je možné získať iný, maximálne plastický obraz o percepcii služieb a komunite čitateľov a používateľov.

Creo Lab

V roku 2025 bol multifunkčný priestor Creo Lab v plnej prevádzke a jeho jednotlivé zóny mali stabilnú obľubu medzi návštevníkmi a používateľmi knižnice. Kreatívna zóna s 3D tlačiarňami, laserovou gravírovačkou a Hand Lab bola tradične najvyužívanejšia, pričom 3D tlač sa stala osvedčeným favoritom. Multimediálna zóna, vybavená hernou konzolou PlayStation 5, slúžila študentom ako ideálny priestor na odreagovanie či už po náročnej príprave na skúšku, alebo po nej. Adaptabilná študovňa so svojim flexibilným vybavením, ako je dataprojektor a magnetická tabuľa, bola počas celého roka obľúbeným miestom na skupinové aj individuálne štúdium.

Webová stránka

Aj v roku 2025 poskytovala webová stránka UK prehľadný prístup ku knižničnemu fondu, elektronickým zdrojom a databázam, a prinášala aktuálne informácie o službách i podujatiach.



Obr. č. 1 Google Analytics 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025

Sumár návštevnosti webovej stránky UK za rok 2025:

- 45 028 návštev (relácií),
- 90 492 zobrazení webových stránok,
- počet unikátnych používateľov webovej stránky sa zvýšil na 25 547.

V roku 2025 sa počet návštev webovej stránky UK zvýšil o 3 % a počet zobrazení stránok klesol o necelé 1 %. Počet unikátnych používateľov vzrástol výrazne o 11 %.

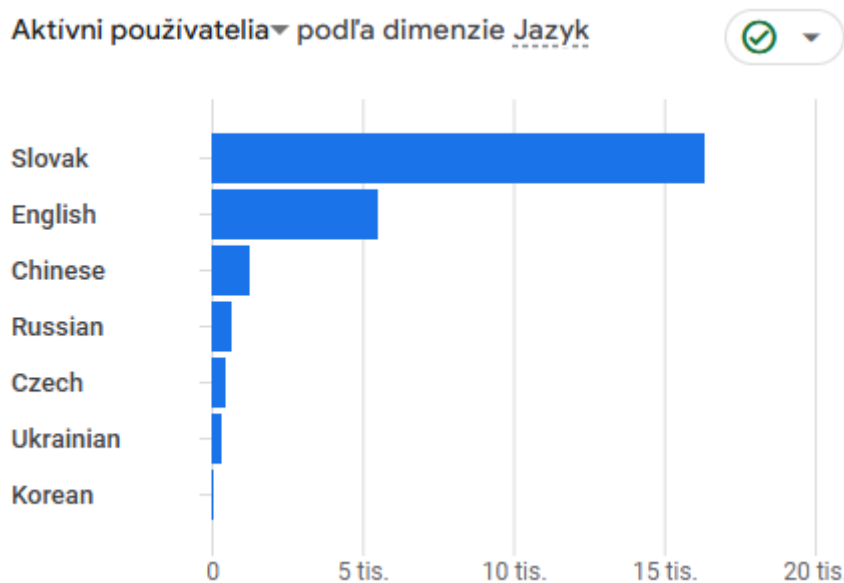


Obr. č. 2 Úvodná stránka webu UK

Najvyššiu návštevnosť webovej stránky už štandardne zaznamenávame v marci a na prelome septembra a októbra, čo úzko súvisí so začiatkom semestra. Na prehliadanie stránky využívalo 70,3 % návštevníkov počítač, 29 % uprednostňuje mobilné zariadenia a 0,7 % použilo tablet. V porovnaní s rokom 2024 sa podiel návštevníkov používajúcich počítač zvýšil o 3 % a podiel používania tabletu zostal takmer nezmenený.



Obr. č. 3 Zariadenia používateľov webovej stránky



Obr. č. 4 Jazyk používateľov, ktorí pristupovali na webovú stránku

Medzi najčastejšie navštevované podstránky patrili Katalógy, Externé databázy a Digitálna knižnica, ktoré spoločne tvorili 12 % zobrazení a 24 % aktívnych používateľov. Anglická verzia stránky UK bola zobrazená 2 416-krát a navštívilo ju takmer 6 % z celkového počtu používateľov. Podstránka E-copy

zaznamenala nadpriemernú intenzitu využívania, pričom index 2,30 zobrazení na používateľa potvrdzuje jej vysokú praktickú hodnotu pri využívaní reprografických služieb.

	↓ Zobrazenia	Aktívni používatelia	Počet zobrazení na aktívneho používateľa	Priemerný čas interakcie na aktívneho používateľa	Počet udalostí Všetky udalosti
Cesta k stránke...ieda obrazovky +					
Celkove	90 492 100 % z celku	25 190 100 % z celku	3,59 Priem. 0 %	0 s Priem. 0 %	160 111 100 % z celku
1 /	32 825 (36,27 %)	13 936 (55,32 %)	2,36	0 s	68 644 (42,87 %)
2 /katalogy/	3 967 (4,38 %)	2 315 (9,19 %)	1,71	0 s	6 164 (3,85 %)
3 /externe-databazy/	3 718 (4,11 %)	1 809 (7,18 %)	2,06	0 s	5 862 (3,66 %)
4 /digitalna-kniznica/	3 167 (3,5 %)	1 957 (7,77 %)	1,62	0 s	3 986 (2,49 %)
5 /vzdialeny-pristup/	2 572 (2,84 %)	1 399 (5,55 %)	1,84	0 s	4 845 (3,03 %)
6 /kontakt/	2 430 (2,69 %)	1 502 (5,96 %)	1,62	0 s	3 659 (2,29 %)
7 /en/elementor-171/	2 416 (2,67 %)	1 508 (5,99 %)	1,60	0 s	5 392 (3,37 %)
8 /e-copy/	2 397 (2,65 %)	1 044 (4,14 %)	2,30	0 s	4 025 (2,51 %)
9 /publikacna-cinnost/	2 305 (2,55 %)	1 283 (5,09 %)	1,80	0 s	3 096 (1,93 %)
10 /repc/	2 284 (2,52 %)	1 237 (4,91 %)	1,85	0 s	3 024 (1,89 %)

Obr. č. 5 Prístupy na jednotlivé podstránky

Facebook

V roku 2025 sa publikovalo 195 príspevkov, ktoré mali spolu odozvu v počte 117 694 zobrazení. Priama aktivita znamená počet označení „like“, komentáre a zdieľania. Interakcie v sebe zahŕňajú priamu aktivitu (kliknutie na príspevok alebo priložený odkaz). Počet používateľov, ktorí sledujú stránku UK, narástol na číslo 920, čo je nárast o 5,38 % oproti roku 2024.

Tab. č.15

Facebook UK v roku 2024 a 2025		
Druh štatistiky	2024	2025
Počet príspevkov	161	195
Počet zobrazení	26 200	117 694
Interakcie	12 600	15 726
Priama aktivita	2 306	3 002
Sledovatelia	873	920

Najúspešnejšie príspevky

Najväčší dosah a interakcie dosiahla knižnica v roku 2025 s multimedialným príspevkom z 24. 2. 2025, ktorý propagoval podujatia Týždňa slovenských knižníc. Tento príspevok získal 4 928 pozretí. Druhým najpozzeranejším bol príspevok z 12. 9. 2025 zo Športového dňa UNIZA a získaných medailí. Mal 4 740 pozretí. Nasledoval príspevok Nové knihy, slnko, ticho a návšteva knižnice, ktorý má 3 276 pozretí.

Veľmi úspešným reelsom (videom) o knižnici propagujúcim otvorenie Týždňa slovenských knižníc bol konkrétne príspevok z 2. marca 2025 s názvom Prednášky, výstavy, zbierka, turnaj..., ktorý používateľom predstavil univerzitnú knižnicu a pripravené aktivity počas Týždňa slovenských knižníc. Tento príspevok mal dosah 3 263 pozretí a vedie aj v počte interakcií, ktorých mal 93.

Instagram

Aj v roku 2025 UK v rámci marketingovej stratégie komunikovala s používateľmi cez sociálnu sieť Instagram. Táto komunikácia sa vyznačuje voľnejším štýlom a podávaním takzvanej horúcej informácie aj pomocou príbehov.

Najviac zobrazovaný príspevok bol z 26. 11. 2025, ktorý propagoval pozvánku na workshop Growth Mindset, v spolupráci s Kariérnym centrom UNIZA a Teach for Slovakia a dosiahol 4 166 videní.

V roku 2025 došlo k zvýšeniu počtu príspevkov na účte UK o 20 % a počtu príbehov o 83 %. Zároveň knižnica zaznamenala aj nárast interakcie a dosahu o 45,7 %. Príspevky sa používateľom zobrazili 75 061-krát a počet interakcií bol 2 232. Počet používateľov, ktorí sledujú UK Instagram, narástol oproti minulému roku o 94.

Tab. č. 16

Instagram UK v roku 2024 a 2025		
Porovnanie	2024	2025
Počet príspevkov	154	185
Počet príbehov	129	237
Počet sledovateľov	741	835

Novinky v roku 2025

Nové oddychové zóny

Počas roka 2025 pribudli v študovniach dve oddychové zóny. Tzv. komiksový kútik sa nachádza v Technickej študovni a poskytuje čitateľom pohodlné sedenie a možnosť okrem odbornej literatúry čítať aj komiksy.



Obr. č. 6 Nový komiksový kútik pre čitateľov

Druhá oddychová zóna sa nachádza vo Všeobecnej študovni a poskytuje priestor pre oddych a neformálne sedenie na tulivakoch.



Obr. č. 7 Nová oddychová zóna vo všeobecnej študovni

Knižný fond v Creo Labe

V multifunkčnej kreatívnej miestnosti Creo Lab bol založený úplne nový knižný fond, ktorý poteší všetkých fanúšikov technológií a tvorivosti. Možno tu nájsť knihy o umelej inteligencii a jej nástrojoch, virtuálnej realite, 3D tlači, PC a videohrách, pyrografii aj ďalších moderných a kreatívnych témach. Creo Lab sa tak stáva moderným priestorom v knižnici určeným pre študentov – miestom, kde môžu nielen študovať, ale aj pracovať s novými technológiami a niečo nové sa o nich aj dozvedieť. K dispozícii je PlayStation 5 na oddych a herné vzdelávanie, zóny na sústredenú prácu aj 3D tlačiarne na realizáciu vlastných nápadov.



Obr. č. 8 Knižný fond v Creo Labe

Podpora duševného zdravia

Osobitná pozornosť bola venovaná aj oblasti duševného zdravia. Bol vytvorený tematický fond zameraný na sebaopoznanie, osobnostný rozvoj a prevenciu psychických ťažkostí. Túto iniciatívu sme podporili aj spoluprácou s organizáciou Teach for Slovakia, ktorá v priestoroch knižnice realizuje workshopy a vzdelávacie aktivity zamerané na rozvoj duševného zdravia. Táto spolupráca posilňuje význam knižnice ako bezpečného miesta pre našich používateľov.

Zavádzanie RFID technológie

RFID (Radio Frequency Identification) je technológia, ktorá využíva rádiové vlny na identifikáciu a sledovanie objektov prostredníctvom pripojených štítkov. V knižniciach sa RFID používa najmä na zefektívnenie výpožičiek, návratov kníh, revíziu a ochranu fondu.

Do knižnice bola zakúpená aj RFID brána, ktorá pri odchode používateľa skontroluje, či kniha bola riadne vypožičaná, ak nie, spustí sa upozornenie. Pre našu knižnicu bude táto technológia výpomocou

najmä pri nadchádzajúcej revízii. Pomocou ručného skenera je možné skontrolovať celé regály bez toho, aby sa musela každá kniha vyberať zvlášť, čo veľmi šetrí čas a námahu zamestnancov.

Nové elektronické formuláre na evidenciu PČ

V roku 2025 zaviedla UK nové elektronické formuláre na evidenciu publikačnej činnosti a ohlasov. Formuláre sú dostupné dvoma spôsobmi:

- z www stránky knižnice: <https://ukzu.uniza.sk/> cez záložku Publikačná činnosť,
- alebo priamo cez link: <https://publikacie.uniza.sk/>

Po prihlásení sa do formulára si autor vyberie, ktorý formulár ide vyplňať. Po vyplnení povinných polí odošle autor formulár na spracovanie do knižnice. Stav, v akom sa formulár nachádza, si autor overí cez záložky: zaevidovaný, vrátený autorovi, zamietnutý.

Informačné centrum Europe Direct Žilina

Informačné centrum Europe Direct Žilina je súčasťou siete informačných centier Europe Direct (EDIC), projektu Európskej komisie, ktorý na Slovensku pôsobí od roku 2005. EDIC Žilina poskytovalo svoje služby v Univerzitnej knižnici UNIZA.

Poslaním EDIC Žilina bolo prispievať k šíreniu informácií o aktuálnych témach Európskej únie, sprostredkovať hlavné informačné potreby občanov regiónu ako podklad pre tvorbu nových stratégií a politik EÚ a poskytovať spätnú väzbu o účinnosti týchto politik v našom kraji.

Stanovené ciele centra:

- informovať cieľové skupiny o princípoch fungovania EÚ, aktuálnych politikách a legislatíve,
- prinášať informácie o príprave nových politik a vytvárať priestor na zapájanie odborníkov z regiónu,
- iniciovať verejné diskusie a stretnutia k aktuálnym európskym témam,
- podporovať občanov informačnou a konzultačnou činnosťou pri zapájaní sa do života v EÚ (štúdium, práca, projekty, podnikanie a pod.)
- sprostredkovať stretnutia so zástupcami európskych inštitúcií,
- prezentovať príklady dobrej praxe pri využívaní európskych zdrojov v regióne.

Významným prínosom EDIC Žilina v akademickom prostredí bolo dlhodobé prepájanie univerzity s európskymi témami, aktívne oslovanie študentov a pedagógov a prezentácia možností, ktoré EÚ ponúka mladým ľuďom.

Hlavné aktivity EDIC Žilina v roku 2025

Plán aktivít na rok 2025 bol úspešne naplnený a centrum realizovalo široké spektrum informačných vzdelávacích a komunitných podujatí.

- Séria prednášok EÚ v kocke - v priebehu roka bolo zrealizovaných 20 interaktívnych prednášok pre žiakov a študentov zameraných na základné princípy fungovania EÚ, jej hodnoty a možnosti pre mladých ľudí.
- Séria Dezinformácie pod mikroskopom – uskutočnilo sa 10 vzdelávacích stretnutí zameraných na mediálnu gramotnosť, kritické myslenie a rozpoznávanie manipulácií v médiách.
- Prezentácie Europe Direct na univerzite (UNIZA) – v jesennom období prebehlo osem prezentačných vstupov na fakultách UNIZA, v rámci ktorých bolo oslovených spolu 871 študentov.
- Regionálny roadshow Europe Direct v regióne – séria výjazdov do knižníc a komunitných priestorov v menších mestách regiónu priniesla osobný kontakt s občanmi mimo krajského mesta; aktivity zasiahli spolu približne 385 účastníkov.
- Deň Európy 2025 v Žiline – vlajkové podujatie centra pri Univerzitnej knižnici UNIZA prilákalo približne 300 návštevníkov a ponúklo interaktívne stanovišťa, kvízy, kultúrny program a prezentácie partnerských organizácií.

- Európska noc výskumníkov – informačný stánok EDIC Žilina v rámci podujatia oslovil približne 600 návštevníkov, s ktorými prebiehali diskusie o EÚ, kritickom myslení a aktuálnych európskych témach.
- Festival študentského podnikania 2025 – účasť centra na podujatí zameranom na inovácie a podnikavosť mládeže umožnila osloviť približne 250 študentov a pedagógov.

Okrem uvedených aktivít sa EDIC Žilina zapájal aj do súťaží pre stredoškolákov, odborných konferencií, spolupráce s inými centrami Europe Direct a partnerskými organizáciami v oblasti vzdelávania, kultúry a médií.

Online aktivity a sociálne siete

Webová stránka www.europedirectza.sk zaznamenala v roku 2025 výrazný nárast návštevnosti – počet používateľov stúpol z 2 239 na 3 732 a počet relácií z 13 168 na 17 375, čo potvrdzuje rastúci záujem verejnosti o európske témy a aktivity centra.

Na sociálnych sieťach EDIC Žilina pokračoval v aktívnej komunikácii:

- Facebook – počet sledovateľov sa zvýšil zo 600 na 622. Počas roka bolo zverejnených 206 príspevkov zameraných na aktuality z EÚ, pozvánky na podujatia a vzdelávací obsah.
- Instagram – profil zaznamenal nárast sledovateľov z 831 na 865. Spolu bolo publikovaných 324 príspevkov a príbehov, ktoré približovali aktivity centra najmä mladému publiku vizuálne atraktívnou formou.

Rok 2025 potvrdil stabilnú úlohu EDIC Žilina ako dôležitého informačného a kontaktného bodu medzi Európskou úniou a občanmi regiónu s dôrazom na mladých ľudí, školy, akademické prostredie a širokú verejnosť.

Prehľad aktivít knižnice

Tabuľka č. 17 dokresľuje intenzitu a škálu aktivít UK. Prevažná časť z nich bola organizovaná priamo knižnicou. Spolu bolo 58 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 4 393 návštevníkov.

Tab. č. 17

Prehľad podujatí UK počas roka 2025				
Dátum	Názov	Prezenčne/Online	Organizácia	Počet návštevníkov
JANUÁR				
15. 1. 2025	SOŠ podnikania ZA - Bytčica	Prezenčne	EDIC	28
15. 1. 2025	SOŠ podnikania ZA – Bytčica – exkurzia UK	Prezenčne	UK	28
22. 1. 2025	SOŠ podnikania ZA – Bytčica	Prezenčne	EDIC	17
22. 1. 2025	SOŠ podnikania ZA – Bytčica – exkurzia UK	Prezenčne	UK	17
22. 1. 2025	DOD SJF UNIZA	Prezenčne	UK	200

30. 1. 2025	Seminár k MDT – SOŠ podnikania ZA - Bytčica	Prezenčne	UK	16
FEBRUÁR				
4. 2. 2025	DOD FHV UNIZA	Prezenčne	UK	40
5. 2. 2025	DOD FBI	Prezenčne	UK	250
7. 2. 2025	DOD PEDAS	Prezenčne	UK	350
12. 2. 2025	DOD FEIT	Prezenčne	UK	400
13. 2. 2025	SOŠ podnikania ZA – Bytčica	Prezenčne	EDIC	25
13. 2. 2025	SOŠ podnikania ZA – Bytčica – exkurzia UK	Prezenčne	UK	25
25. 2. 2025	SOŠ podnikania – EÚ v kocke. Dezinformácie.	Prezenčne	EDIC	17
25. 2. 2025	SOŠ podnikania – exkurzia UK	Prezenčne	UK	17
MAREC				
3. 3. 2025	Výstava fotografií + prednáška – Zo zákulisia športovej fotografie	Prezenčne	UK	11
4. 3. 2025	Turnaj NHL 2025	Prezenčne	UK	20
5. 3. 2025	Dezinformácie pod lupou. Bezpečnosť na internete.	Prezenčne	UK, EDIC, FHV, FBI	25
6. 3. 2025	ERASMUS+ základné informácie	Prezenčne	UK, EDIC	10
7. 3. 2025	Školenie (Tritius) pre knihovníkov z čiastkových knižníc	Prezenčne	UK	30
7. 3. 2025	Raňajky s knihovníkom (študijné referentky + doktorandi z FHV)	Prezenčne	UK	24
7. 3. 2025	Prednáška o finančnej gramotnosti – Úvod k rozumnému dlhodobému investovaniu	Prezenčne	UK	18
APRÍL				
14. 4. 2025	Mladý Európan – súťaž	Prezenčne	UK	61
MÁJ				
6. 5. 2025	Deň Európy	Prezenčne	UK, EDIC	290
13. 5. 2025	UNIZA FBI – ERASMUS zo Španielska	Prezenčne	UK	19
JÚL				
2. 7. 2025	AI workshop – PhDr. M. Formanek, PhD.	Prezenčne	UK	80
3. 7. 2025	Zápis prvákov – Ústav mediamatiky a kultúrneho dedičstva	Prezenčne	UK	97
9. 7. 2025	MŠ UNIZÁČIK na návšteve v UK	Prezenčne	UK	20

AUGUST				
11. 8. 2025	AI workshop – PhDr. M. Formanek, PhD.	Prezenčne	UK	19
SEPTEMBER				
9. 9. 2025	1. návšteva v UK – Mediamatika a kultúrne dedičstvo	Prezenčne	UK	24
10. 9. 2025	SOTEU	Prezenčne	EDIC	21
10. 9. 2025	AI workshop – PhDr. M. Formanek, PhD.	Prezenčne	UK	11
18. 9. 2025	Exkurzia po knižnici – prváci FEIT	Prezenčne	UK	19
22. 9. 2025	Celoslovenská konferencia Knižnice 2025	Prezenčne	UK	95
23. 9. 2025	Aplikovanie prvkov inteligentnej infraštruktúry v prostredí knižnice	Prezenčne	UK	130
23. 9. 2025	Základné informácie o UK pre prvákov SvF	Prezenčne	UK	190
26. 9. 2025	Základné informácie o UK pre prvákov PEDAS	Prezenčne	UK	190
26. 9. 2025	Noc vedy	Prezenčne	UK, EDIC	600
OKTÓBER				
1. 10. 2025	Základné informácie o UK – ERASMUS+	Prezenčne	UK	20
7. - 8. 10. 2025	Výstava kníh MEGABOOKS	Prezenčne	UK	20
7. 10. 2025	Úvod do štúdia (FEIT-KMIKT)	Prezenčne	UK	60
7. 10. 2025	Základné informácie o UK pre prvákov FEIT	Prezenčne	UK, EDIC	70
8. 10. 2025	Základné informácie o UK pre prvákov FBI	Prezenčne	UK, EDIC	55
14. 10. 2025	ZŠ Nábřežná – Kysucké Nové Mesto – EÚ v kocke, Dezinformácie	Prezenčne	UK, EDIC	30
NOVEMBER				
4. 11. 2025	Spojená škola Bytčica – EÚ v kocke, Dezinformácie	Prezenčne	UK, EDIC	17
5. 11. 2025	Herný večer – spoločenské hry	Prezenčne	UK	65
18. 11. 2025	SOŠ Bytčica – Exkurzia UK, EÚ v kocke, Dezinformácie	Prezenčne	UK, EDIC	35
18. – 19. 11. 2025	Výstava kníh SLOVART G.T.G	Prezenčne	UK	23
19. 11. 2025	DOD FBI	Prezenčne	UK	100

20. 11. 2025	Mediamatika a kultúrne dedičstvo – Organizácia poznania	Prezenčne	UK	7
25. 11. 2025	SOŠ Bytčica – Exkurzia UK, EÚ v kocke, Dezinformácie	Prezenčne	UK	25
26. 11. 2025	Senior Európan - súťaž	Prezenčne	UK	20
27. 11. 2025	Mediamatika a kultúrne dedičstvo – Organizácia poznania	Prezenčne	UK	15
DECEMBER				
1. 12. 2025	AI workshop – PhDr. M. Formanek, PhD.	Prezenčne	UK	14
2. 12. 2025	Workshop – Growth Mindset	Prezenčne	UK	10
3. 12. 2025	MEDart – Mediamatika a kultúrne dedičstvo	Prezenčne	UK, EDIC	320
8. 12. 2025	Herný večer – spoločenské hry	Prezenčne	UK	30
11. 12. 2025	Mediamatika a kultúrne dedičstvo – Organizácia poznania	Prezenčne	UK	15
16. 12. 2025	Workshop – Grafika v Canva	Prezenčne	UK, EDIC	8
Spolu				4 393